

สุนทร ดอนอินทร์ทรัพย์ : การศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น "การแทงหยวก" ในจังหวัดเพชรบุรี.

(A STUDY ON THE TRANSMISSION OF THE LOCAL WISDOM "TANG-YUAK" IN PETCHABURI PROVINCE). อ.ที่ปรึกษา : รศ.ปิยะชาติ แสงอรุณ

ISBN 974-17-5041-2

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการถ่ายทอดภูมิปัญญาการแทงหยวก ในด้าน 1) ความสำคัญ และคุณค่าการถ่ายทอด 2) การถ่ายทอด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการศึกษาเอกสาร การศึกษาภาคสนาม เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านข้อมูล (Data-Triangulation) ประมวลผลสร้างข้อสรุปด้วยวิธีการแบบอุปนัย (Analytic-Induction) นำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสำคัญ และคุณค่าของการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น"การแทงหยวก"คือ 1) มีความสำคัญที่เป็นการเรียนรู้จากความใกล้ชิด คู่ันเคย การได้คลุกคลีกับกิจกรรมทางศิลปะในครอบครัวและการติดตามผู้ใหญ่ไปแทงหยวกเป็นประจำ ซึ่งทำให้ครูช่างและผู้เรียนเกิดความใกล้ชิดผูกพันกันอย่างแนบแน่น การได้สืบทอดศิลปะของบรรพชนยังเป็นสิ่งที่สร้างความรู้สึกผูกพันต่อกันกำเนิดและทำให้คนในครอบครัวได้เจอกันเพื่อร่วมกันทำแทงหยวกอยู่บ่อยๆ ทำให้เกิดความใกล้ชิดกันในครอบครัว การแทงหยวกยังเป็นกิจกรรมทางศิลปะที่ให้ความเพลิดเพลินแก่คนดูจากการได้ชมการปฏิบัติงานของช่างตั้งแต่ต้นจนจบ 2)มีคุณค่าในด้านการเลือกสรรวัสดุธรรมชาติที่ด้อยค่ามาสร้างสรรคเป็นงานศิลปะที่งดงาม เป็นสื่อแทนความระลึกถึง กตัญญูต่ออนุพกาเรี และแฝงไว้ด้วยความเชื่อของช่างคือเป็นงานศิลปะที่ใช้เฉพาะในงานพิธีอวมงคล การเคารพบูชาต่อครูอาจารย์ พระวิษณุ และวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือช่าง มีการคิดค้นดัดแปลง พัฒนาในด้านรูปแบบ ลวดลาย ขั้นตอนวิธีการอย่างสืบเนื่องยาวนานจนเกิดเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นองค์ความรู้อันเป็นภูมิปัญญาแห่งเมืองเพชรที่ช่างชำนาญการสรรสร้างผ่านศิลปะงานแทงหยวก

2. การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น "การแทงหยวก" พบว่า 1) เกิดจากความสนใจ ชื่นชมเห็นคุณค่าในศิลปะการสนับสนุนของคนใกล้ชิด และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใกล้ชิดกับศิลปะ การได้คลุกคลีร่วมทำงานกับกลุ่มช่างทำให้เกิดการเรียนรู้ไปในตัว และความภาคภูมิใจในมรดกของบรรพชนที่เป็นแรงผลักดันให้รู้สึกอยากถ่ายทอด เรียนรู้ให้คงอยู่ต่อไป 2) กระบวนการถ่ายทอด ผู้เรียนและผู้สอนต้องมีใจรักในศิลปะ มีความพร้อมทั้งด้านจิตใจ มีสภาพอารมณ์ที่เชื่อต่อการทำงานศิลปะ วัตถุประสงค์การถ่ายทอดมุ่งเน้นที่การรู้จักจริง ปฏิบัติได้จริง รัก และรู้ค่าในศิลปะ วิธีการถ่ายทอดเป็นการให้ความรู้ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติโดยตรง และการพาผู้เรียนไปแทงหยวกเพื่อให้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง การประเมินผลดูจากผลงานที่มีคุณภาพ และสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในขณะปฏิบัติงาน 3) ผลที่เกิดจากการถ่ายทอด คือเกิดช่างแทงหยวกที่มีความรู้ มีทักษะในเชิงช่างที่สามารถสร้างงานแทงหยวกโดยการทำตามแบบแผนของบรรพบุรุษ แต่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวของช่าง และสามารถปรับตัวให้คงอยู่ได้ตามการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ทั้งยังได้รับคุณธรรมการทำงานคือ ความรับผิดชอบ มีสมาธิแน่วแน่ในงาน การทำงานอย่างเต็มที่ ด้วยจิตใจเบิกบาน การพิจารณาตนเอง และจิตใจหนักแน่น การทำงานเป็นกลุ่มทำให้เกิดข้อคิด คือ ความสามัคคี ความเคารพให้เกียรติกัน การปรับตัวเข้าหากัน การใจกว้างยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น รวมถึงการได้รับความเพลิดเพลิน สุขสบายใจในการทำงานศิลปะ และรู้สึกภาคภูมิใจเมื่องานสำเร็จ

ภาควิชา.....ศิลปศึกษา.....ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....ศิลปศึกษา.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

##4383795327 : MAJOR ART EDUCATION

KEY WORD : TRANSMISSION / LOCAL WISDOM / TANG-YUAK / PETCHABURI PROVINCE.

SUNTORN DONINSAP : A STUDY ON THE TRANSMISSION OF THE LOCAL WISDOM "TANG – YUAK" IN PETCHABURI PROVINCE.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.PIYACHART SANGARUN 351 PP.ISBN 974-17-5041-2

This research has the following objectives : 1) Importances and Values of the transmission. 2) The transmission .This is the Qualitative Research using document study ,field study ,Indepth Interview ,Non-participatory Observation Techniques .Check in confidence was used to data-triangulation. Systematize and to conclude was used analytic-induction method presented by description.

Research findings were as follow :

1. Importances and values of the transmission : 1) Importances for learning from familiarity and involvement with art activity in family , always follow adult to do Tang-Yuak thus , starting to have the closed relationships between Instructors and Practitioners , when person works local art , then led to community attachment and closed family , Tang-Yuak is an activity of art to entertain people who come to see artisans work. 2) Values of transmission : Being ancestor's intellectuality to create artistic work from ordinary natural materials , to be sign of gratefulness and gratitude for ancestor , to reflect Tang-Yuak artisans' belief were only for funeral ceremony , to worship teacher , god Vishnu , tools and materials . These are community knowledges about step process to perform , these are decorative Thai pattern. Have been being transmitted and developed from time to time until melted entirely to be an evidence identity of Muang Petch's wisdom that artisanship create through Tang-Yuak .

2. The transmission of the local wisdom "Tang-Yuak" : 1) The motivation causes by interesting , appreciation in value on Art , supported by neighbourly person , being among approachable art surrounding , involving and working with artisans that led to learn and a feeling of satisfaction in culture heritage required to inherit . 2) Transmission process ; All practitioners and instructors also admire in art , have suitable mind and emotion for practicing in art . The transmission objectives ; Emphasized knowledge , practicing skill and having a good attitude. The transmission methods was the knowledge and skill integrations by practicing and perform in the real experiences. The evaluation could be evaluated from practitioners ' work and observing behaviour practitioners while practicing . 3) The transmission results : Having the Tang-Yuak master to work ,still carving as the way of the former times have done as unique work , capable to adapt for changing .The virtue working : were responsibility ,concentration ,cheerfulness ,self-deliberation and toleration .The ethical lesson from group working includes ; unity ,respect ,harmony and agreement .Getting peace of mind ,enjoyment during performing and delightful when his work is successful.

Department Art Education
Field of Study Art Education
Academic year 2003

Student ' s signature.....
Advisor ' s signature.....